

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9Co/523/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4212220226
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ingrid Radošická Vallová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2016:4212220226.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Ingrid Radošickej Vallovej a členiek senátu JUDr. Kataríny Marčekovej a Mgr. Andrey Szombathovej-Polákovej, v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s. r. o. so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zast. Fridrich Paľko, s. r. o. so sídlom v Bratislave, Grösslingova 4, proti odporcovi: Slovenská republika, zast. Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Župné námestie 13, o zaplatenie majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 10. apríla 2015 č. k. 13C/622/2012-78 a o odvolaní navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 29. apríla 2015 č. k. 13C/622/2012-90 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

Odporcovi nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa návrh zamietol a odporcovi nepriznal náhradu trov konania. Svoje rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 3 ods. 1, § 9 ods. 1, 2, § 15 ods. 1, § 17 ods. 1, 2 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, § 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov, ako aj zisteným skutkovým stavom, na základe čoho dospel k záveru, že návrh navrhovateľa nie je dôvodný. Zo spisu Okresného súdu Komárno sp. zn. 4Er/89/2011 súd zistil, že žiadosť súdneho exekútora na vydanie poverenia na začatie exekúcie podal na základe návrhu oprávneného súdny exekútor na Okresnom súde Komárno dňa 20. 01. 2011 a tiež to, že túto žiadosť súdneho exekútora súd uznesením zo dňa 09. 03. 2011 zamietol (právoplatne dňom 24. 05. 2011) a následne exekúciu uznesením zo dňa 28. 07. 2011 zastavil. Rozhodnutie o zastavení exekúcie nadobudlo právoplatnosť dňa 23. 08. 2011. V spore neboli preukázané navrhovateľom avizované zbytočné priesťahy, ktoré tvrdenie podliehalo prieskumnej činnosti súdu (§ 9 ods. 1). Rozhodovacia činnosť Ústavného súdu SR ustálila, že pri rozhodovaní, či došlo k priesťahom v konaní, sa zohľadňujú tri kritériá, ktorými sú: právna a faktická zložitosť vecí, správanie sa účastníka a spôsob, ktorým súd postupoval. Pojem zbytočné priesťahy nemožno vykladať a aplikovať len s ohľadom na lehoty uvedené v zákone, ale aj s ohľadom na okolnosti veci sa postup orgánu verejnej moci nemusí vyznačovať takými významnými priesťahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné. Exekučným titulom v tomto prípade bola úverová zmluva, ktorú od navrhovateľa musel súd žiadať, pričom je súdu známe, že navrhovateľ podával návrhy na vykonanie exekúcie v rádovo tisíckach sporov, nemohol nerátať s tým, že súd ho bude na predkladanie exekučných titulov vyzývať, čo sa významnou mierou podieľalo na ovplyvnení dĺžky exekučného konania, resp. posúdení zákonnosti

exekučného titulu, preto nemožno vzhliadnuť zbytočné prietahy na strane exekučného súdu. Návrh oprávneného na vykonanie exekúcie od začiatku exekučného konania nebol dôvodný (oprávnený voči uzneseniu o zamietnutí žiadosti exekútora o vydanie poverenia a ani proti uzneseniu o zastavení exekúcie odvolanie nepodal, čím akceptoval záver súdu) a vznik akýchkoľvek trov spojených nielen s uplatnením svojho nároku na súde, ale aj spojených so správou a vymáhaním pohľadávky (ktoré vyčíslil navrhovateľ na sumu 125 eur) si navrhovateľ spôsobil sám podaním nedôvodného návrhu na súde (resp. u exekútora) a to bez ohľadu na to, kedy súd o žiadosti súdneho exekútora na vydanie poverenia rozhodol. Súd sa stotožnil s argumentáciou odporcu, pokiaľ sa týka skutočnosti, že 15-dňová lehota stanovená v § 44 ods. 2 veta druhá Exekučného poriadku sa nevzťahuje na prípad, kedy súd žiadosť súdneho exekútora na vydanie poverenia na začatie exekúcie zamietne, čo explicitne vyplýva už aj z toho, že uvedená 15-dňová lehota je uvedená iba v druhej vete § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, nie však následne vo vete tretej, ktorá práve pojednáva o rozhodnutí súdu o zamietnutí žiadosti exekútora na vydanie poverenia, a teda zákon pre prípad, že súd zaujme právny názor, že nie je na mieste vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, ale zamietnutie jeho žiadosti, neurčuje súdu žiadnu lehotu na rozhodnutie o takejto žiadosti. Pokiaľ by zákonodarca mal úmysel, aby 15-dňová lehota exekučného súdu dopadala aj na rozhodnutie, ktorým sa vydanie poverenia zamietne, bol by to explicitne zakotvil spôsobom, ako tomu v obdobných prípadoch urobil (napr. § 44 ods. 8, § 50 ods. 2 Exekučného poriadku). S ohľadom na cieľ a zásady Exekučného poriadku, na ktorých je budovaný, nie je možné § 44 ods. 2 interpretovať rozširujúcim spôsobom tak, ako to predkladá navrhovateľ. S ohľadom na tento záver nedošlo zo strany súdu k porušeniu jeho povinnosti vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote. Pokiaľ ide o náhradu nemajetkovej ujmy vyjadrenej v peniazoch (296,88 eura), ktorá mala navrhovateľovi vzniknúť, súd konštatoval, že nárok navrhovateľa nie je dôvodný, pretože pokiaľ aj navrhovateľovi nejaká nemajetková ujma vznikla, nebola spôsobená nesprávnym úradným postupom súdu, ale výlučne podaním nedôvodného návrhu na vykonanie exekúcie zo strany samotného oprávneného (navrhovateľa). Nedošlo k žiadnemu postupu súdu, ktorý by bolo možné charakterizovať ako nesprávny úradný postup a k žiadnej škode, ktorá by bola navrhovateľovi spôsobená postupom súdu nedošlo a návrh navrhovateľa je v plnom rozsahu (či už ide o vynaložené náklady alebo nemajetkovú ujmu) nedôvodný. Pokiaľ ide o námietku, že konaním exekučného súdu (preskúmaním správnosti exekučného titulu), ktorá bola nad rámec jeho právomoci boli porušené práva navrhovateľa, súd konštatoval, že takéto porušenie zistené nebolo a ani existencia posudku č. 1/2014, vyhotoveného dňa 17. 01. 2014, ktorý dal vyhotoviť navrhovateľ a ktorý súdu predložil nemení nič na tom, že exekučný súd v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku oprávnene skúmal exekučný titul, a pokiaľ zistil rozpor so zákonom (ku čomu aj došlo), v súlade so zákonom zamietol návrh súdneho exekútora na vydanie poverenia, a preto tento argument navrhovateľa neobstojí nech už je obsah uvedeného posudku akýkoľvek. Nemožno súhlasiť s tvrdením navrhovateľa o tom, že konaním exekučného súdu nad rámec jeho právomoci bolo spôsobené, že navrhovateľ sa nemohol v rámci exekúcie domôcť vymoženiam svojej oprávnenej pohľadávky, pretože exekučný súd skúmaním exekučného titulu a zistením jeho rozporu so zákonom postupoval v súlade so zákonom, a naopak, zistil, že pohľadávka navrhovateľa postavená na exekučnom titule, ktorý je v rozpore so zákonom, preto nemôže byť oprávnená. Pokiaľ ide o námietku premičania nároku navrhovateľa, ktorú odporca vzniesol, oprávnený prostredníctvom svojho právneho zástupcu prevzal uznesenie súdu o zamietnutí žiadosti súdneho exekútora na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie dňa 06. 05. 2011, svoj návrh na náhradu škody navrhovateľ uplatnil na súde dňa 27. 09. 2012, takže nedošlo k márnemu uplynutiu premičacej lehoty podľa § 19 ods. 1 zákona č. 514/03 Z. z., ktorá je trojročná (navyše, podľa § 19 ods. 3 zákona č. 514/03 Z. z. neplynie počas predbežného prerokovania nároku, najdlhšie však po dobu 6 mesiacov - žiadosť o predbežné prerokovanie nároku podal navrhovateľ dňa 23. 04. 2009). O trovách konania súd rozhodol podľa § 150 OSP a odporcovi, hoci v konaní plne úspešnému, náhradu trov konania nepriznal, pretože odporca si toto právo neuplatnil, a navyše, súd ani nezistil, že by mu v tomto konaní v súvislosti s bránením jeho práva boli nejaké trovy vznikli.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal v zákonom stanovenej lehote navrhovateľ odvolanie, odôvodniac ho tým, že účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil a neúplne zistil skutkový stav veci. Súd rozhodol v merite veci na základe "inšpirácie" novou právnou úpravou obsiahnutou v ustanovení § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. V právnom štáte a osobitne v spravodlivom súdnom konaní nie je možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenie zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Ak súd

založil svoje rozhodnutie na takejto neprípustnej interpretácii, dopustil sa nesústredeného postupu, ktorý má dôsledok v nesprávnom súdnom rozhodnutí a takéto rozhodnutie musí byť zrušené. Súd bol viazaný ustanovením § 9 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom pred prijatím zák. č. 412/2012 Z. z. a nemohol interpretovať toto ustanovenie prostredníctvom ustanovenia § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. v znení zák. č. 412/2012 Z. z. Súd svojim rozhodnutím aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné. Súd vôbec nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty. Právna neistota existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. V danom prípade zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty. Exekučný súd však ignoroval túto legitímnu sféru, na čo zo zákona nemal oprávnenie a posunul trvanie právnej neistoty do času, ktoré je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Exekučný súd rozhodoval o udelení poverenia na vykonanie exekúcie, s čím nemal nič spoločné rozhodcovský súd. Právna istota ohľadom riadneho výkonu exekúcie nemohla byť odstránená rozhodnutím rozhodcovského súdu, ale len súdu exekučného. Ďalej uviedol, že súdu neprislúcha polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami. Súd má aplikovať platné právo a akékoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno založiť meritórne rozhodnutie. Súd svojimi úvahami úplne neguje doposiaľ vytvorenú a stabilizovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu, ktorá je základom štandardu ochrany základných práv v Európe, teda aj práva na spravodlivý súdny proces a osobitne práva na prerokovanie vecí v primeranom čase. Štrasburský súd opakovane uviedol, že zodpovednosť štátu za prieťahy v konaní vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú mimosúdne faktory. Štrasburský súd tiež uviedol, že dohovor zaväzuje zmluvné štáty, aby organizovali svoj právny poriadok takým spôsobom, aby vyhovel požiadavkám článku 6 ods. 1, zahrňujúc aj právo na rozhodnutie vecí v primeranej lehote. Uviedol tiež, že navrhovateľ predložil ako dôkaz o vzniku škody znalecký posudok č. 1/2014, ktorý vypracoval Znalecký ústav Ekonomickej univerzity v Bratislave. Súd 1. stupňa nevykonal dostatočné dokazovanie oboznámením sa s týmto znaleckým posudkom, pretože zo znaleckého posudku vyplýva, ktoré konkrétne náklady boli navrhovateľom vynaložené v súvislosti so správou a vedením pohľadávky. V konaní tak boli preukázané všetky zákonné podmienky pre vznik nároku na náhradu škody, a to vznik škody, existencia nesprávneho úradného postupu a príčinná súvislosť medzi škodovou udalosťou a škodou. Záverom uviedol, že ak bol súdu doručený v čase predchádzajúcom nariadenému súdnemu pojednávaniu návrh navrhovateľa na prerušenie konania z dôvodu, že prebieha konanie o prejudiciálnej otázke, ktorou je rozhodnutie o porušení práva navrhovateľa na zákonného sudcu a práva na nestranný súd na základe ústavnej sťažnosti podanej na Ústavnom súde Slovenskej republiky, bol súd povinný pred samotným rozhodnutím vo veci samej o tomto návrhu osobitne rozhodnúť. S poukazom na uvedenú argumentáciu a vytknuté procesné chyby navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Napadnutým uznesením zo dňa 29. 04. 2015 č. k. 13C/622/2012-90 súd prvého stupňa uložil navrhovateľovi povinnosť, aby v lehote 15 dní od doručenia uznesenia zaplatil súdny poplatok za odvolanie, ktorý je 20 eur, vyrubený podľa položky 7a sadzobníka súdnych poplatkov zákona č. 71/1992 Zb. v platnom znení.

Proti tomuto uzneseniu podal navrhovateľ v zákonom stanovenej lehote odvolanie, odôvodniac ho tým, že neobsahuje podstatnú náležitosť tohto druhu rozhodnutia, a tým je odôvodnenie. Keďže napadnuté uznesenie ani neobsahuje žiadne dôvody, ktoré viedli súd k jeho vydaniu, môže navrhovateľ len hádať. Podľa položky 7a sadzobníka súdnych poplatkov sa poplatok vyrubuje za žalobu na náhradu škody spôsobenej nezákonným úradným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo nesprávnym úradným postupom. Ako vyplýva z tejto definície spoplatneného úkonu, spoplatneniu podlieha len podanie žaloby na náhradu škody. Spoplatneniu nepodliehajú ďalšie úkony vo veci samej, ako sú odvolanie, dovolanie. Navrhovateľ podal odvolanie proti rozsudku, a nie žalobu. Súd nie je oprávnený svojvoľne rozširovať okruh úkonov podliehajúcich súdnemu poplatku. Navrhovateľ preto nemôže byť vyzvaný na platenie súdneho poplatku za podané odvolanie. Uvedené právne závery sú v súlade s publikovaným rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. marca 2007 sp. zn. 4Cdo 39/2007. V prílohe zák. č. 71/1992 Zb. nie je jasne a jednoznačne stanovená poplatková povinnosť za podanie odvolania voči rozhodnutiu súdu o žalobe na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom. Navrhovateľovi preto bola v rozpore s týmto zákonom uložená poplatková povinnosť v prípade, kde ju nemal. Takéto konanie zo strany súdu predstavuje zásah do základného práva navrhovateľa na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s čl. 12 ods. 1 a čl. 13 ods. 1 písm. a) Ústavy Slovenskej

republiky. Zdôraznil, že použitie analógie legis je v prípadoch vyrubenia súdneho poplatku, vzhľadom na čl. 59 ods. 2 ústavy, vylúčené. Navyše, podľa ustanovenia § 18 ca Zákona o súdnych poplatkoch z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. septembra 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. septembra 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. septembri 2012. V danom prípade bol návrh navrhovateľom podaný pred 01. 10. 2012, konanie teda začalo pred účinnosťou zák. č. 286/2012 Z. z., preto je nutné v súvislosti s podaným odvolaním aplikovať právny stav platný do 30. 09. 2012. Do 30. 09. 2012 bolo konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom od poplatku vecne oslobodené. S uvedeným sa stotožňuje aj NS SR, ktorý v uznesení sp. zn. 5MCdo 14/2007 vyslovil názor, že spoplatňovanie procesného úkonu sa musí riadiť časom začatia konania. Z uvedených dôvodov navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP), viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania navrhovateľa (§ 212 ods. 1 OSP), prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP, s verejným vyhlásením rozsudku a po prejednaní veci dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné, preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa, ako i napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správne potvrdil, keďže súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav veci a vec aj správne právne posúdil.

Podľa § 3 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení účinnom do 01. 01. 2013 (ďalej len „zák. č. 514/2003 Z. z.“), ktorý na danú vec dopadá, štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti tohto zákona, pri výkone verejnej moci a) nezákonným rozhodnutím, b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe a d) nesprávnym úradným postupom.

Zodpovednosti podľa ods. 1 sa nemožno zbaviť (§ 3 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z.).

Podľa § 9 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda (§ 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z.).

Podľa § 17 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Podľa § 17 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením, vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Podľa § 44 ods. 1 zák. č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení účinnom do 31. 05. 2011 (ďalej len Exekučný poriadok), exekútor, ktorému bol doručený návrh oprávneného na vykonanie exekúcie, predloží tento návrh spolu s exekučným titulom najneskôr do 15 dní od doručenia alebo odstránenia väd návrhu súdu (§ 45 <. a požiada ho o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

Z. ods. 2 citovaného zákona súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d) <.. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Zákon č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov je osobitným zákonom upravujúcim zákonné predpoklady zodpovednosti štátu za škodu. Zodpovednosť za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom je zodpovednosť objektívna bez zreteľa na zavinenie, ktorej sa nemožno zbaviť. Základnými predpokladmi vzniku tejto zodpovednosti je jednak v danej veci vytýkaný nesprávny úradný postup okresného súdu, ďalej existencia škody a príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a škodou. Prvým a zároveň jedným z rozhodujúcich predpokladov zodpovednosti za škodu je práve nesprávny úradný postup pri výkone verejnej moci, kedy štát zodpovedá za podmienok ustanovených zák. č. 514/2003 Z. z. za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom.

Keďže predpokladom vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom je súčasné - kumulatívne spojenie všetkých troch základných predpokladov, je zrejmé, že bez zistenia prvého predpokladu - nesprávneho úradného postupu nie je už potom dôvodné skúmať existenciu vzniku škody, či nemajetkovej ujmy, resp. príčinnú súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody. Dôkazné bremeno na preukázanie splnenia týchto podmienok znáša poškodený a ak ich preukáže, štát sa svojej zodpovednosti zbaviť nemôže.

V preskúmvanej veci sa navrhovateľ domáhal od odporcu zaplataenia majetkovej škody v sume 125 eur a nemajetkovej ujmy v sume 296,88 eura v zmysle zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v dôsledku nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Komárno v exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. 4Er/89/2011 (EX 18291/2010). Navrhovateľ nesprávny úradný postup charakterizoval nevydaním rozhodnutia o žiadosti o udelenie poverenia v zákonnej lehote, ale až s omeškaním viac ako 161 dní, nesústreďenosťou a zbytočnými prietrahmi v exekučnom konaní.

Odvolací súd, vychádzajúc z dokazovania súdom prvého stupňa zistil, že exekúcia začala spísaním návrhu na vykonanie exekúcie u súdneho exekútora dňa 13. 12. 2010, pre vymoženie sumy 368,44 eura s príslušenstvom proti povinnému O. L., bytom Y. na F. XXX, na základe exekučného titulu - Rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu sp. zn. SR 08896/10, vydaného Stálym rozhodcovským súdom zriadeným zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská, a. s. dňa 04. 10. 2010. Súdny exekútor podal na Okresný súd Komárno žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie dňa 20. 01. 2011. Exekučný súd uznesením zo dňa 09. 03. 2011 č. k. 4Er/89/2011-10 rozhodol o návrhu na vydanie poverenia tak, že žiadosť súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol. Toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 24. 05. 2011. Uznesením zo dňa 28. 07. 2011 č. k. 4Er/89/2011-20, právoplatným dňa 23. 08. 2011, súd exekučné konanie zastavil a súdnemu exekútorovi náhradu trov exekúcie nepriznal.

Ustanovenie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v znení účinnom do 31. 05. 2011, teda v znení v čase začatia exekúcie, obsahuje zákonnú lehotu na vydanie poverenia, avšak s tým, že táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d). S poukazom na uvedené, odvolací súd udáva, že rozhodcovský rozsudok bolo potrebné považovať za exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. d). Exekučný poriadok rozhodcovský rozsudok za exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. d) označuje iba od 01. 06. 2011, napriek tomu treba rozhodcovský rozsudok za exekučný titul považovať podľa § 41 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku aj pred účinnosťou novely Exekučného poriadku uskutočnenej zákonom č. 102/2011 Z. z. z dôvodu, že vložením slov „rozhodcovských súdov a“ do § 41 ods. 2 písm. d) sa podľa Dôvodovej správy k tejto novele odstraňuje len rozporný výklad § 41 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku, či pod vykonateľnými rozhodnutiami rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených sa nimi rozumejú aj rozhodcovské rozsudky. Navyiac je potrebné zdôrazniť aj tú skutočnosť, že o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bolo rozhodnuté na 48. deň po podaní žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na exekučný súd. Keďže exekučný súd nebol pri rozhodovaní viazaný žiadnou zákonnou lehotou, pričom o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia rozhodol v lehote primeranej, je potrebné ustáliť, že v konaní nebol preukázaný nesprávny úradný postup exekučného súdu ako jedna z podmienok zodpovednosti štátu za škodu, vznik škody, ani príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody. V exekučnej veci, od ktorej si navrhovateľ svoj nárok uplatňuje, bolo rozhodnuté v primeranom čase.

Vzhľadom k tomu, že odvolací súd je v zmysle ustanovenia § 212 ods. 1 OSP rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný, k odvolacím dôvodom navrhovateľa dodáva, že keďže navrhovateľ postup súdu, ktorým malo dôjsť k odňatiu možnosti konať pred súdom, v odvolaní nešpecifikoval a odvolací súd po preskúmaní veci a konania, ktoré mu predchádzalo, žiaden takýto dôvod nezistil, v tejto časti považoval odvolanie navrhovateľa za nedôvodné. Ani nevykonanie dôkazov podľa návrhov alebo predstáv navrhovateľa nie je postupom, ktorým by mu bola odňatá možnosť konať pred súdom, pretože rozhodnutie o tom, ktorý dôkaz súd vykoná, patrí výlučne súdu, a nie účastníkom konania (§ 120 ods. 1 OSP). Tvrdenie navrhovateľa, že súd v danej veci aplikoval ustanovenie § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. v znení, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu, je nesprávne. Súd 1. stupňa citoval dané ustanovenie v správnom znení, a preto je táto námietka navrhovateľa nedôvodná. Keďže pre rozhodovanie súdu nebola stanovená žiadna lehota, ako i vzhľadom k dĺžke konania exekučného súdu, nedošlo k predĺženiu trvania stavu právnej neistoty navrhovateľa. Exekučným titulom v danej veci bol nulitný akt, z právneho hľadiska neexistujúci a nezaväzujúci, pričom priebehom exekúcie na základe takéhoto exekučného titulu navrhovateľovi žiadna škoda ani nemohla vzniknúť. Keďže v prejednávanej veci nebolo preukázané naplnenie základných predpokladov zodpovednosti odporcu za škodu v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci (vznik škody, príčinná súvislosť medzi navrhovateľom tvrdenou škodou a postupom súdu v predmetnej exekučnej veci), nebolo potrebné už ani vykonávať ďalšie dôkazy za účelom preukázania materiálnej škody navrhovateľa. Súd v danej veci správne aplikoval platné právo a rozhodol v súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva, v súlade s právom na spravodlivý súdny proces a v súlade s právom na prerokovanie veci v primeranom čase. Nakoľko v danej veci bol navrhovateľom podaný návrh na prerušenie konania elektronickými prostriedkami bez zaručeného elektronického podpisu (mailom), ktorý navrhovateľ následne v zmysle ustanovenia § 42 ods. 1 OSP v zákonnej lehote troch dní nedoplnil, súd prvého stupňa správne ustálil, že na takého podanie navrhovateľa sa neprihliada a nebolo potrebné o ňom rozhodovať. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil.

Podľa § 1 ods. 1 zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch v znení účinnom v čase podania odvolania, teda v znení účinnom od 01. 01. 2014 do 31. 08. 2014 (ďalej len citovaného zákona) súdne poplatky (ďalej len "poplatky") sa vyberajú za jednotlivé úkony alebo konanie súdov, ak sa vykonávajú na návrh a za úkony orgánov štátnej správy súdov a prokuratúry (ďalej len "poplatkový úkon") uvedené v sadzobníku súdnych poplatkov a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len "sadzobník"), ktorý tvorí prílohu tohto zákona.

Podľa § 2 ods. 4 citovaného zákona v odvolacom konaní je poplatníkom ten, kto podal odvolanie, pri dovolaní ten, kto podal dovolanie. Poplatníkom je tiež ten, kto podal opravný prostriedok proti rozhodnutiu správneho orgánu a v konaní nebol úspešný.

Podľa § 5 ods. 1 písm. a) citovaného zákona poplatková povinnosť vzniká podaním návrhu, odvolania a dovolania alebo žiadosti na vykonanie poplatkového úkonu, ak je poplatníkom navrhovateľ, odvolateľ a dovolateľ.

Podľa § 6 ods. 1 citovaného zákona sadzba poplatku je uvedená v sadzobníku percentom zo základu poplatku (ďalej len "percentná sadzba") alebo pevnou sumou.

Podľa § 6 ods. 2 citovaného zákona, ak je sadzba poplatku ustanovená za konanie, rozumie sa tým konanie na jednom stupni. Poplatok podľa rovnakej sadzby sa vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej. Poplatok za dovolanie sa vyberá vo výške dvojnásobku poplatku ustanoveného v sadzobníku.

Podľa § 18ca citovaného zákona z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. septembra 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. septembra 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. septembri 2012.

Podľa položky 7 písm. a) sadzobníka súdnych poplatkov Zákona o súdnych poplatkoch (ďalej len sadzobník súdnych poplatkov) je súdny poplatok zo žaloby na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom 20 eur.

Keďže predmetom odvolacieho konania bolo aj napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa, ktorým súd uložil navrhovateľovi povinnosť zaplatiť súdny poplatok za odvolanie v sume 20 eur, odvolací súd sa zaoberal aj preskúmaním napadnutého uznesenia. K námietke navrhovateľa, uvedenej v odvolaní, že napadnuté uznesenie neobsahuje žiadne dôvody, preto je nepreskúmateľné, odvolací súd dodáva, že aj keď riadne odôvodnenie uznesenia, rovnako ako rozsudku, je súčasťou základného práva účastníka súdneho konania na súdnu ochranu a s ňou súvisiaceho práva na spravodlivý proces podľa článku 46 ods. 1 a článku 48 ods. 2 Ústavy SR, stručné odôvodnenie rozhodnutia o poplatkovej povinnosti spočívajúce len v uvedení, že ide o súdny poplatok za podané odvolanie s uvedením konkrétnej položky sadzobníka súdnych poplatkov v Zákone o súdnych poplatkoch vyhovuje požiadavke dostatočného odôvodnenia rozhodnutia v zmysle § 157 ods. 2 v spojení s § 167 ods. 2 OSP a nenapíňa intenzitu odňatia možnosti konať pred súdom z dôvodu nedostatočného odôvodnenia napadnutého uznesenia. Podstatou súdneho rozhodovania je totiž poskytovanie materiálnej právnej ochrany dotknutých práv, a nie prepätý formalizmus pri koncipovaní súdneho rozhodnutia. Preto pre dostatočné odôvodnenie uznesenia o uložení poplatkovej povinnosti nie je podstatné, či rozhodnutie súdu obsahuje oddelenú časť s výslovným uvedením nadpisu odôvodnenie alebo odôvodnenie nasleduje bezprostredne vo výrokovej časti, ale musí byť z neho zrejmé, z akého dôvodu je poplatková povinnosť uložená, v akej výške a podľa ktorej položky. K tvrdeniu navrhovateľa, že spoplatneniu podlieha len podanie žaloby na náhradu škody, avšak spoplatneniu nepodliehajú ďalšie úkony vo veci samej, ako sú odvolanie, odvolací súd dodáva, že tento výklad navrhovateľa ignoruje ustanovenia Zákona o súdnych poplatkoch a to § 2 ods. 4 tohto zákona, podľa ktorého poplatníkom je ten, kto podal odvolanie, § 5 ods. 1 písm. a), podľa ktorého poplatková povinnosť vzniká podaním odvolania a § 6 ods. 2, podľa ktorého sa poplatok podľa rovnakej sadzby vyberá aj v odvolacom konaní vo veci samej. Takýto výklad navrhovateľa je účelový, v rozpore so zákonom i zámerom zákonodarcu a viedol by k záveru, že v podstate žiadne odvolacie konanie by nepodliehalo súdnemu poplatku, keďže poplatková povinnosť za odvolanie voči žiadnej žalobe v sadzobníku súdnych poplatkov uvedená nie je. Rozhodnutím súdu prvého stupňa nedošlo k svojvoľnému rozširovaniu okruhu úkonov podliehajúcich súdnemu poplatku a použitiu analógie legis pri vyrubení súdneho poplatku, ale len k aplikácii ustanovení Zákona o súdnych poplatkoch. Pokiaľ navrhovateľ v odvolaní poukázal na rozsudok NS SR sp. zn. 4Cdo 39/2007, odvolací súd k tomu dodáva, že z tohto rozsudku vyplýva, že pokiaľ nie je stanovená sadzba súdneho poplatku za určitý druh konania v sadzobníku, teda, pokiaľ určité konanie nie je ako poplatkový úkon uvedené v sadzobníku, v rámci tohto konania nevzniká ani poplatková povinnosť za odvolacie konanie. V danom prípade však už v čase podania odvolania poplatková povinnosť za tento druh konania - žaloba na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom bola stanovená. K prechodnému ustanoveniu § 18ca odvolací súd ešte dodáva, že toto ustanovenie stanovuje, že z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. 09. 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. 09. 2012 sa vyberú poplatky podľa predpisov účinných do 30. 09. 2012. Keďže v danej veci bolo odvolanie podané dňa 07. 02. 2014 (odvolanie podané proti rozsudku súdu prvého stupňa zo dňa 17. januára 2014 č. k. 13C/622/2012-45, ktorý bol odvolacím súdom zrušený a vec vrátená na ďalšie konanie), pričom išlo o súdny poplatok za konanie (odvolacie konanie), pričom bolo podané až po 30. 09. 2012, nešlo ani o úkon, ani o konanie začaté do 30. 09. 2012, preto ak súd prvého stupňa vyrubil navrhovateľovi za podané odvolanie súdny poplatok podľa položky 7a sadzobníka súdnych poplatkov, jeho rozhodnutie je vecne správne, preto odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správne potvrdil.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 OSP a v odvolacom konaní úspešnému odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, pretože v odvolacom konaní mu trovy nevznikli.

Toto rozhodnutie bolo v senáte prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.